

derfor må foretrækkes, at der i loven fastsættes en mindstegrænse, men således at der dels gives fondsmyndigheden adgang til ud fra en konkret vurdering at undtage fra denne grænse, dels gives justitsministeren bemyndigelse til at dispensere fra mindstegrænsen for visse grupper af fonde. Mindstegrænsen foreslås fastsat til 200.000 kr.

Fondsmyndighedens dispensationsadgang i henhold til § 8 vedrører som nævnt konkrete dispensationer. Adgangen til at undtage fra dette krav vil kunne benyttes, hvor fondens formål er af en sådan karakter, f. eks. varetagelse af begrænsede lokale formål, at fonden med rimelighed kan fungere med en mindre kapital. Undtagelse vil efter omstændighederne også kunne være motiveret, når opretteren har bestemt, at ikke blot afkastet, men også fondens kapital over en vis årrække skal uddeles til formålet, jfr. udkastets § 9, stk. 3, og bemærkningerne hertil.

Som eksempel på grupper af fonde, hvor anvendelsen af den generelle dispensationsadgang kan være aktuell, er under udvalgets drøftelser bl. a. fremhævet gravstedslegater, skolelegater, sociale fonde (uddannelsesfonde, hjælpe- og understøttelsesfonde o.s.v.) til fordel for medarbejderne, der oprettes i erhvervsvirksomheder, jfr., ligningslovens § 14 F og § 52 i lov om beskatning af pensionsordninger m.v., samt jubilæumsfonde, feriefonde osv. Endvidere er fremhævet medarbejderaktiefonde, der oprettes som led i medarbejderaktieordninger, jfr. skattedepartementets cirkulære nr. 47 af 25. februar 1977 om medarbejderaktieordninger efter ligningslovens § 7 A.

Kravet om en egenkapital på 200.000 kr. kan gøre det nødvendigt i forbindelse med registreringen at tilvejebringe nærmere oplysning om værdien af de aktiver, som overdrages fonden. Særlig aktuelt kan dette være med hensyn til gælds- og pantebreve, som stifteren har udstedt til fonden.

3. Udvalget har overvejet i lovteksten at stille krav om, at fondens aktiver skal være uigenkaldeligt overdraget til fonden.

Som anført i bemærkningerne til § 1 og § 3 er uigenkaldelig udskillelse af aktiver af økonomisk værdi fra stifterens formue en grundbetingelse for etableringen af en fond. Det er i dag principielt tilstrækkeligt, at stifteren har påtaget sig en retligt bindende for-

pligtelse, således at han vil handle retsstridigt over for fonden, hvis forpligtelsen ikke opfyldes, og således at der er skabt en ret for fonden eller den, der repræsenterer fonden, til at kræve forpligtelsen opfyldt. Forpligtelsen kan foreligge som et uigenkaldeligt tilsagn om at ville overføre værdier til fonden. I sådanne tilfælde må stifteren have afgivet tilsagnet til enten den udpegede selvstændige ledelse eller til en tredjemand, der repræsenterer fonden. Udskillelsen er ikke uigenkaldelig (retligt bindende), såfremt stifteren har forbeholdt sig ret til at råde over kapitalen, f. eks. ved vilkårligt at tilbagekalde et tilsagn. I bedømmelsen af, om der er sket en uigenkaldelig udskillelse af aktiver af økonomisk værdi, indgår de almindelige rettlige betingelser for at påtage sig bindende forpligtelser. Hertil kommer, at det skal kunne godtgøres, at stifteren har påtaget sig forpligtelsen i tilstrækkeligt klar form. Det er ikke muligt entydigt at angive, hvilke krav der stilles i denne henseende. Som momenter, der kan have betydning, kan nævnes: udpegelse af en selvstændig ledelse, dennes uafhængighed, fastlæggelse af formålet, oprettelse af fundats, eller om en overførelse fysisk har fundet sted. Udvalget har på denne baggrund ikke ment at burde foreslå, at der i loven medtages en udtrykkelig bestemmelse om, at fondens aktiver skal være uigenkaldeligt overdraget til fonden, ligesom man heller ikke i øvrigt – bortset fra registrering – foreslår stiftelsesproceduren reguleret. Udvalget finder, at de gældende almindelige aftaleretlige grundsætninger er tilstrækkelige til at regulere spørgsmålet. Det forudsættes som anført i bemærkningerne til § 3, at det i forbindelse med registreringen påses, at kravet om uigenkaldelig udskillelse af fondens formue er opfyldt.

Til § 9

Til stk. 1 og 2

Udvalget har overvejet forskellige definitioner af lovens kapitalbegreb. Disse drøftelser har taget udgangspunkt i stadfæstelsespraksis, hvor man normalt stiller krav om, at kapitalen ikke kan angribes, og hvor dette krav som nedenfor anført suppleres af et krav om forbudspåtegning af aktiverne. Konsekvensen af denne praksis er, at fondens formue består af en kapitalkonto, der er opbygget på